

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 282/2019
20.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Маје Ковачевић-Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 1243/18 од 09.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 1243/18 од 09.01.2019. године и предмет враћа Основном суду у Кикинди на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и одређено да се иста неће извршити ако окривљени у року од 1 (једне) године не изврши ново кривично дело. Одређено је да се од окривљеног одузима један пар патика марке „...“ плаве боје са белим апликацијама, величине броја 44, а који ће се по правноснажности пресуде уништити.

Истом пресудом оштећени ББ је са имовинскоправним захтевом упућен на парницу. Окривљени је обавезан да плати Основном јавном тужилаштву у Кикинди трошкове кривичног поступка - вештачења у износу од 13.956,55 динара и Основном суду у Кикинди судски паушал у износу од 2.000,00 динара, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 1243/18 од 09.01.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена је пресуда Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Јован Мишчевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а из образложења захтева произилази да се правноснажне пресуде побијају и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи правноснажне пресуде Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 1243/18 од 09.01.2019. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе да је учинио кривично дело тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ или да укине наведене пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у поднетом захтеву браниоца окривљеног АА указује да је побијаним правноснажним пресудама повређен кривични закон на штету окривљеног, обзиром да суд у конкретном случају није могао да окривљеног огласи кривим за кривично дело тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ које је предмет оптужбе, јер радње окривљеног описане у оптужном акту јавног тужиоца и изреци побијане правноснажне пресуде не садрже сва законом прописана битна обележја бића кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ, тачније не садрже радњу извршења предметног кривичног дела - покушај одузимања другом туђе покретне ствари, већ евентуално могу садржати законска обележја неког другог кривичног дела. Изнетим наводима захтева се, по налажењу Врховног касационог суда, правноснажне пресуде суштински побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Наиме, према чињеничном опису кривичног дела, датом у оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Кикинди КТ.245/18 од 03.09.2018. године и утврђеном у изреци првостепене пресуде, окривљени АА је „дана 14.03.2018. године, око 03,00 часа, у Новом Кнежевцу, у стању битно смањене урачунљивости, због алкохолисаности и употребе лека „...“, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, покушао да обијањем затвореног простора одузме и присвоји туђе покретне ствари, тако што је дошао до куће оштећеног ББ у улици ..., прескочио уличну ограду, ушао у двориште, дошао до

споредних, дворишних - дуплих врата куће, разбио стакло на спољашњим вратима, кроз тако начињен отвор провукао руку, кључем који се налазио са унутрашње стране ових врата откључао иста, те тим оригиналним кључем откључао и унутрашња врата - која су са унутрашње стране била обезбеђена рајбером, па је због тога отишао до главних, улазних врата куће, разбио стакло и на овим вратима, у намери да уђе у унутрашњост куће и одузме и присвоји предмете, али ову намеру није остварио, јер је спречен наиласком власника куће, па је због тога побегао, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, а био свестан и да је његово дело забрањено, па је тако, у стању битно смањене урачунљивости, свестан да је његово дело забрањено, обијањем затвореног простора, покушао другом да одузме и присвоји туђе покретне ствари, у намери да њиховим присвајањем прибави себи противправну имовинску корист“, чиме је учинио кривично дело тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ.

Кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика чини учинилац дела крађе (члан 203.), ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених простора или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека.

Кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ чини лице које туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из законског описа бића кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ произилази да ово кривично дело, које представља посебан квалификовани облик крађе, чини лице које кривично дело крађе из члана 203. КЗ (одузимање туђе покретне ствари другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист) изврши под неком од квалификаторних околности предвиђених у тачкама од 1) до б) наведеног члана, конкретно тачком 1) - ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених простора или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека. Дакле, за постојање кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ потребно је да су у погледу радње извршења, објекта радње и намере остварена обележја обичне крађе и поред тога (кумулятивно) да је крађа извршена под квалификаторном околношћу предвиђеном у тачки 1) наведеног члана која се тиче начина извршења крађе.

Радња извршења кривичног дела крађе, као битно обележје овог кривичног дела, се састоји у одузимању другом туђе покретне ствари, при чему се сматра да је покретна ствар одузета од другог лица, односно кривично дело крађе довршено, кад је учинилац дела својом радњом прекинуо раније притежање (детенцију) дотадашњег притежаоца (детентора) на тој покретној ствари и засновао - успоставио своје притежање у односу на ту ствар, која је до тада била у притежању лица од кога је одузета. Радња предметног кривичног дела је, према томе, прекидање моћи располагања и фактичког утицаја на покретној ствари

дотадашњег притежаоца код кога се она налази и заснивање располагања и фактичког утицаја на покретној ствари од стране учиниоца дела.

Покушај кривичног дела крађе је кажњив и постоји у случају када је започето одузимање туђе покретне ствари, односно када је започета - покушана радња прекидања притежања дотадашњег притежаоца на покретној ствари, али та радња (одузимање туђе покретне ствари) није довршена и није успостављено притежање на тој ствари од стране извршиоца дела.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, по становишту Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела, датог у оптужном акту јавног тужиоца и утврђеног у изреци првостепене пресуде, не произилазе сва битна законска обележја кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ за које је окривљени у овом кривичном поступку оптужен и правноснажно оглашен кривим. Ово са разлога јер, према чињеничном опису дела, окривљени није ушао у унутрашњост куће оштећеног и својим поступањем није започео радњу прекидања притежања дотадашњег притежаоца - оштећеног на покретним стварима, при чему сама по себи чињеница да је окривљени критичном приликом затечен у спољашњем делу куће оштећеног, а услед чијег наилаaska је побегло, у конкретном случају није довољна за постојање радње извршења кривичног дела крађе - покушаја одузимања другом туђе покретне ствари. Дакле, како у конкретном случају не постоји покушај одузимања другом туђе покретне ствари, то нема ни покушаја извршења кривичног дела обичне крађе из члана 203. став 1. у вези члана 30. КЗ, па самим тим нема ни покушаја кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ, независно од тога што је окривљени у конкретном случају обио затворени простор, а на начин како је то ближе описано у изреци правноснажне пресуде. Следствено наведеном, код недостатка овог битног елемента бића предметног кривичног дела - радње извршења, по налажењу овога суда, у описаним радњама окривљеног АА, које су му стављене на терет и за које је правноснажном пресудом оглашен кривим, не стичу се сва битна законска обележја кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ, већ се може радити о некажњивим припремним радњама за кривично дело крађе, односно о постојању елемената другог кривичног дела.

Из напред наведеног произилази да је првостепени суд оглашавајући кривим окривљеног АА за извршење кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносиоци побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на наведено у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА -адвоката Јована Мишчевића, те укинуо правноснажне пресуде Основног суда у Кикинди 2К.275/18 од 26.10.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 1243/18 од 09.01.2019. године и предмет вратио Основном суду у Кикинди на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом и након

тога донети правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама које су предмет доказивања дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.